

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit van niet-toepasselijkheid van artikel 34 van de Mededingingswet

Nummer 2943

Betreft zaak: My Travel - NBBS

I. MELDING

1. Op 25 april 2002 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen van een concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat MyTravel Nederland B.V. (voorheen genaamd: Dutch Leisure Group Holding B.V.) enkele activa heeft overgenomen van het in staat van faillissement verkerende NBBS Reizen B.V. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 85 van 6 mei 2002. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht.

II. PARTIJEN

2. MyTravel Nederland B.V. (hierna: MyTravel) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. MyTravel is actief op het gebied van het organiseren, samenstellen en uitvoeren van vakantie-reizen (touroperating). Deze reizen worden aangeboden onder de merknamen Marysol, Sunair en Traveltrend. MyTravel maakt deel uit van het wereldwijd opererende MyTravel Group plc (voorheen genaamd: Airtours plc). MyTravel Group plc is een beursgenoteerde vennootschap naar het recht van het Verenigd Koninkrijk.¹

3. NBBS Reizen B.V. (hierna: NBBS Reizen) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. Op 11 oktober 2001 is NBBS Reizen bij rechterlijke uitspraak in staat van faillissement verklaard. NBBS Reizen was actief op het gebied van het organiseren, samenstellen en uitvoeren van vakantie-reizen (touroperating) alsmede op het gebied van de verkoop van reizen en de verlening van aanverwante diensten zoals het afsluiten van verzekeringen (het functioneren als

¹ Zie ook het besluit van de d-g NMa d.d. 25 maart 1999 in zaak 1257/ Airtours – Traveltrend en het besluit van de d-g NMa d.d. 7 juni 1999 in zaak 1340/ Airtours – Marysol.

reis- en passagebureau).² In de reiswinkels van NBBS Reizen werden zowel reizen van NBBS Reizen verkocht als reizen van andere touroperators.

III. DE GEMELDE OPERATIE

4. De gemelde operatie vloeit voort uit een 'Overeenkomst tot koop en verkoop van enkele activa' (hierna: de Overeenkomst) zoals die op 11 oktober 2001 is gesloten tussen Dutch Leisure Group Holding B.V. en de curatoren van NBBS Reizen. Uit de Overeenkomst, die door MyTravel bij de melding is overgelegd, blijkt dat MyTravel de huurovereenkomsten met betrekking tot 48 reiswinkels van het voormalige NBBS Reizen heeft overgenomen alsmede de bijbehorende inventaris, het klantenbestand van NBBS Reizen, het woord- en beeldmerk NBBS en de aan de activa gerelateerde goodwill. (De gekochte activa worden hierna tezamen aangeduid als: NBBS Reiswinkels.) Blijkens de Overeenkomst zijn niet gekocht de *calloentra* van NBBS Reizen in Leiden en Groningen, alsmede het hoofdkantoor in Leiden en de overige activa van NBBS Reizen.

IV. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

Concentratie

5. MyTravel heeft in eerste instantie aangegeven dat er naar haar mening geen sprake is van een concentratie in de zin van artikel 27 van de Mededingingswet. MyTravel is nooit voornemens geweest om de onderneming van NBBS Reizen voort te zetten, aldus MyTravel. Zoals uit de Overeenkomst kan worden opgemaakt, zijn de activiteiten van NBBS Reizen op het gebied van touroperating niet overgegaan op MyTravel. Het hoofdkantoor van NBBS Reizen van waaruit deze activiteiten plaatsvonden is ook niet overgenomen. De onderhavige overname heeft slechts betrekking op de NBBS Reiswinkels. De voormalige reiswinkels van NBBS Reizen zijn na de overname heropend onder de naam van MyTravel.³ Als gevolg van deze transactie heeft MyTravel rechtstreeks toegang verkregen tot het verkoopkanaal naar de consument, aldus MyTravel. Voorheen was MyTravel niet op dit gebied actief en was zij voor de verkoop van haar reizen aangewezen op onafhankelijke reisbureaus.

² Zie bijvoorbeeld het besluit van de d-g NMa d.d. 29 oktober 1999 in zaak 1556/Travel Unie – Kras Holding.

³ Hierbij dient nog opgemerkt te worden dat het aantal reiswinkels van NBBS Reizen voorheen meer dan 100 bedroeg. Vanwege de steeds verder verslechterende financiële positie van NBBS Reizen zijn een groot aantal van deze winkels al vanaf januari 2000 en dus voor de concentratie gesloten.

6. Als een concentratie in de zin van de Mededingingswet wordt blijkens artikel 27, onder b, sub 1, mede aangemerkt het direct of indirect verkrijgen van *zeggenschap* over een onderneming of delen daarvan, door een of meer natuurlijke personen of rechtspersonen die reeds zeggenschap hebben over ten minste één onderneming. Het voorwerp waarover zeggenschap wordt verkregen kan een onderneming zijn die gedreven wordt door een rechtspersoon, maar ook de activa van een dergelijke rechtspersoon of slechts een deel van deze activa. De betrokken activa moeten een bedrijfsactiviteit vormen waaraan de omzet op de markt duidelijk kan worden toegerekend.

7. De stelling van MyTravel dat er in het onderhavige geval geen sprake is van een concentratie kan niet worden gevolgd. De NBBS Reiswinkels kunnen als een deel van een onderneming worden aangemerkt, aangezien zij op zichzelf een activiteit vormen waaraan marktomzet kan worden toegerekend.⁴ Overigens is uit de gegevens die door MyTravel bij de melding zijn overgelegd gebleken dat een groot deel van het personeel dat werkzaam was in de reiswinkels van NBBS Reizen na het faillissement als verkoopmedewerker in dienst is getreden van MyTravel. Het feit dat MyTravel alleen de NBBS Reiswinkels heeft overgenomen en niet de touroperating-activiteiten van NBBS doet er niet aan af dat er sprake kan zijn van een concentratie. De onderhavige transactie leidt er toe dat MyTravel uitsluitende zeggenschap verkrijgt over een deel van een onderneming. De hierboven beschreven operatie is dus een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet.

betrokken ondernemingen

8. Betrokken ondernemingen zijn MyTravel en de NBBS Reiswinkels.

omzet

9. Om te kunnen spreken van een concentratie waarop het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht van toepassing is, dient voldaan te zijn aan de omzetcriteria van artikel 29, eerste lid, van de Mededingingswet. Voor de toepassing van artikel 29 van de Mededingingswet geldt in algemene zin het uitgangspunt dat de in aanmerking te nemen omzet van een onderneming een afspiegeling dient te zijn van de bedrijfsactiviteiten van die onderneming. Aangezien er in het onderhavige geval slechts sprake is van de verwerving van een deel van een onderneming dient bij de bepaling van de omzet, ingevolge artikel 30, tweede lid, van de Mededingingswet, alleen rekening gehouden te worden met die onderdelen die het voorwerp zijn van de transactie. Als geheel behaalde NBBS Reizen zowel omzet uit haar touroperating-activiteiten (het organiseren, samenstellen en uitvoeren van vakantie-reizen) als uit de verkoop van reizen en aanverwante dienstverlening. In het onderhavige geval hoeft echter alleen rekening gehouden te worden met de omzet behaald met de verkoop van reizen en aanverwante dienstverlening door de NBBS Reiswinkels.

⁴ Vgl. het besluit van de d-g NMa d.d. 3 april 2002 in zaak 2818/ Laurus – LIDL, randnummer 5.

10. In artikel 30, eerste lid, van de Mededingingswet wordt voor de berekening van de omzet als bedoeld in artikel 29 van de Mededingingswet aangegeven dat deze geschiedt op de voet van het bepaalde voor de netto-omzet in artikel 2:377, zesde lid, van het Burgerlijk Wetboek. Daar wordt bepaald dat onder de netto-omzet wordt verstaan de 'opbrengst uit levering van goederen en diensten' onder aftrek van kortingen en dergelijke. In het algemeen zal de d-g NMa een goedgekeurde of anderszins definitieve jaarrekening als uitgangspunt nemen om te kunnen bepalen of er sprake is van een concentratie die onder het toepassingsbereik van het concentratietoezicht valt. In een eerder besluit is overwogen dat indien en voor zover een onderneming louter bemiddelende activiteiten verricht, er aanleiding kan bestaan om slechts het bedrag van de daarvoor ontvangen provisies in aanmerking te nemen.⁵

11. Gezien de specifieke kenmerken die behoren bij de dienstverlening van een reisbureau kan in het onderhavige geval worden geoordeeld dat slechts de provisies die de NBBS Reiswinkels ontvingen voor het verkopen van vakantiereizen en de verlening van aanverwante diensten als omzet moeten worden aangemerkt. Bij het kopen van een reis sluit de consument een reisovereenkomst met een touroperator. De touroperator is verantwoordelijk voor de uitvoering van de reisovereenkomst en draagt het uiteindelijke betalingsrisico van de reissom indien deze niet door de contractant wordt voldaan. Reisbureaus kopen in het algemeen zelf geen reizen in bij touroperators maar bemiddelen slechts bij de totstandkoming van een reisovereenkomst, zo ook in dit geval. Voor zover de NBBS Reiswinkels vakantiereizen verkochten van het 'eigen' NBBS Reizen wordt als omzet in aanmerking genomen de waarde die de NBBS Reiswinkels toevoegden als gevolg van hun bemiddelingsactiviteiten bij het tot stand komen van een reisovereenkomst tussen de reiziger en (de touroperating-activiteiten van) NBBS Reizen.

12. MyTravel heeft aannemelijk gemaakt dat de aldus beschreven omzet die de NBBS Reiswinkels in het kalenderjaar 2000 hebben behaald het bedrag van NLG 30 miljoen niet te boven gaat.⁶ Nu niet wordt voldaan aan de omzetcriteria zoals gesteld in artikel 29, eerste lid, van de Mededingingswet, kan worden geconcludeerd dat de onderhavige transactie niet binnen het toepassingsbereik van hoofdstuk 5 van de Mededingingswet valt.

V. CONCLUSIE

13. Na onderzoek van deze melding is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie niet binnen de werkingssfeer valt van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht.

⁵ Zie het besluit van de d-g NMa d.d. 25 september 2001 in zaak 2639/Monuta – SCI, randnummer 13.

⁶ De onderhavige concentratie is tot stand gebracht op 11 oktober 2001 zonder voorafgaande melding bij de d-g NMa. De toen geldende nationale omzetcijfer was NLG 30 miljoen.

Datum: 25 juli 2002

De directeur-generaal van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
voor deze:

W.g. Mr. J. Schönau
Directeur Concentratiecontrole

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Directie Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH, 's-Gravenhage.